

Na osnovu člana 39. stav (1) Zakona o komunikacijama (“Službeni glasnik BiH“, br. 31/03, 75/06, 32/10 i 98/12), Vijeće Regulatorne agencije za komunikacije na 74. sjednici održanoj 24.02.2023. godine, donijelo je

KODEKS O PROGRAMSKIM SADRŽAJIMA

DIO PRVI – OPŠTE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

- (1) Ovim kodeksom uređuju se osnovni principi programskih sadržaja audiovizuelnih medijskih usluga i radijskog emitovanja u Bosni i Hercegovini, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Zakonom o komunikacijama, Direktivom Evropske unije o audiovizuelnim medijskim uslugama i drugim pozitivno-pravnim domaćim i međunarodnim dokumentima.
- (2) Ovim kodeksom vrši se usklađivanje sa sljedećim pravnim aktima Evropske unije (u daljem tekstu: EU):
 - a) Direktivom 2010/13/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 10. marta 2010. o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizuelnim medijskim uslugama) i
 - b) Direktivom (EU) 2018/1808 Evropskog parlamenta i Vijeća od 14. novembra 2018. o izmjeni Direktive 2010/13/EU o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizuelnim medijskim uslugama) u pogledu promjenjivog stanja na tržištu.
- (3) Navođenje pravnih akata EU iz stava (2) ovog člana vrši se isključivo u svrhu praćenja i informisanja o preuzimanju pravne tekovine EU u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

Član 2. (Definicije)

Pojedini izrazi koji se koriste u ovom kodeksu imaju sljedeće značenje:

- a) **Agencija** označava Regulatornu agenciju za komunikacije Bosne i Hercegovine;
- b) **Audiovizuelna medijska usluga** označava uslugu definisanu čl. 57. i 58. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane (“Službeni glasnik BiH“, br. 10/08, 1/17 i 8/17) čija je osnovna namjena ili namjena njenog odvojivog dijela pružanje programa u cilju informisanja, razonode ili obrazovanja šire javnosti putem elektronskih komunikacijskih mreža, a koja je pod uredničkom odgovornošću pružaoca ove medijske usluge;
- c) **Audiovizuelna medijska usluga na zahtjev** (*video na zahtjev*) označava nelinearnu audiovizuelnu medijsku uslugu koju pruža pružalac ove medijske usluge u svrhu gledanja programa u trenutku kojeg odabere korisnik ove usluge i na osnovu ličnog izbora korisnika ove usluge iz kataloga programa koji je sačinio pružalac ove medijske usluge;

d) **Audiovizuelni program** označava niz pokretnih slika sa ili bez zvuka, koji predstavlja zasebni element, bez obzira na trajanje, u programskoj šemi ili katalogu koji je uspostavio pružalac audiovizuelne medijske usluge, uključujući dugometražne filmove, videoisječke, sportske događaje, situacijske komedije, dokumentarne filmove, dječije programe i izvorne drame;

e) **Televizijsko emitovanje** označava linearnu audiovizuelnu medijsku uslugu pruženu u svrhu gledanja programa na osnovu programske šeme;

f) **Radijski program** označava niz zvučnih i govornih sadržaja koji predstavlja zasebni element u programskoj šemi koju je uspostavio pružalac medijske usluge radijskog emitovanja;

g) **Medijska usluga radija** označava uslugu čija je osnovna namjena pružanje programa u cilju informisanja, razonode ili obrazovanja šire javnosti putem elektronskih komunikacijskih mreža, a koja je pod uredničkom odgovornošću pružaoca ove medijske usluge. U medijsku uslugu radija se ubrajaju radijsko emitovanje, medijska usluga radija na zahtjev i/ili komercijalne komunikacije na radiju;

h) **Radijsko emitovanje** označava linearnu medijsku uslugu radija pruženu u svrhu slušanja programa na osnovu programske šeme;

i) **Komercijalna komunikacija** označava audiovizuelnu komercijalnu komunikaciju i komercijalnu komunikaciju na radiju;

j) **Audiovizuelna komercijalna komunikacija** označava vizuelni prikaz sa ili bez zvuka koji ima za cilj da promoviše, direktno ili indirektno, proizvode, usluge ili imidž fizičkog ili pravnog lica koje se bavi privrednom djelatnošću. Takav vizuelni prikaz prati ili je uključen u program ili u videozapis kojeg je generisao korisnik u zamjenu za novčanu nadoknadu ili sličnu protivuslugu ili u svrhu samopromocije. Oblici audiovizuelnih komercijalnih komunikacija uključuju, između ostalog, televizijsko oglašavanje, sponzorstvo, teletrgovinu i plasman proizvoda;

k) **Komercijalna komunikacija na radiju** označavaju tonski sadržaj koji ima za cilj da promoviše, direktno ili indirektno, proizvode, usluge ili imidž fizičkog ili pravnog lica koje se bavi privrednom djelatnošću. Takav sadržaj prati ili je uključen u program u zamjenu za novčanu nadoknadu ili sličnu protivuslugu ili u svrhu samopromocije. Oblici komercijalnih komunikacija na radiju uključuju, između ostalog, oglašavanje, sponzorstvo, teletrgovinu i plasman proizvoda;

l) **Pružalac medijske usluge** označava fizičko ili pravno lice koje snosi uredničku odgovornost za odabir audiovizuelnog ili radijskog sadržaja, način organizacije i prezentacije tog sadržaja;

m) **Televizijska stanica** označava pružaoca medijske usluge televizijskog emitovanja;

n) **Radio stanica** označava pružaoca medijske usluge radijskog emitovanja;

o) **Urednička odgovornost** označava provođenje djelotvorne kontrole nad odabirom, organizacijom i prezentacijom audiovizuelnog ili radijskog sadržaja, bilo u obliku hronološkog rasporeda, ako je riječ o televizijskom ili radijskom emitovanju ili u obliku kataloga, ako je riječ o audiovizuelnoj medijskoj usluzi na zahtjev;

p) **Urednička odluka** označava odluku koja se redovno donosi u cilju izvršavanja uredničke odgovornosti i povezana je sa svakodnevnim djelovanjem medijske usluge;

- r) **Reemitovani program** označava program koji jedan pružalac medijske usluge emituje, a drugi pružalac medijske usluge ga, u isto vrijeme, u potpunosti preuzima u svrhu emitovanja;
- s) **Javni interes** označava interes javnosti da raspolaže informacijama o pitanjima i događajima od općeg društvenog značaja, uključujući, ali ne ograničavajući se na zaštitu javnog zdravlja i sigurnosti, otkrivanje ili objelodanjivanje krivičnih djela, sprečavanje obmanjivanja javnosti, razotkrivanje nekompetentnosti ili korupcije u javnoj službi i sl;
- t) **Pristojnost** označava standarde ponašanja i govora koji se smatraju prihvatljivim u kontekstu prosječnog gledaoca ili slušaoca;
- u) **Ranjivo lice** označava socijalno i/ili zdravstveno insuficijentno lice, uključujući, između ostalog, lica s poteškoćama u učenju, zdravstveno-mentalnim problemima, psihičkim oboljenjima ili lica koje pate od gubitka pamćenja, bolesna lica, lica koja su preživjela traumu, žrtve nasilja i porodice nestalih;
- v) **Maloljetnik** je lice mlađe od 18 godina;
- z) **Mladi punoljetnik** je lice između 18. i 21. godine;
- aa) **Reality program** označava televizijski žanr, obično bez detaljno razrađenog scenarija, u kojem se prikazuje život grupe učesnika u izolovanom prostoru koji se stalno nalaze u kadru videokamere i u zoni mikrofona, a koji pokušavaju pobijediti i osvojiti nagradu;
- bb) **Pseudoreality program** označava program koji prikazuje određene autentične ili izmišljene životne situacije, čiji je fokus na dramtizaciji i konfliktima, prema unaprijed utvrđenom scenariju, npr. rekonstrukcije događaja koje mogu uključivati, ali nisu ograničene na bračne prevare, krivična djela, teške životne situacije;
- cc) **Paranormalna pojava** označava fenomen izvan ranga normalnih doživljaja koji se mogu naučno dokazati;
- dd) **Parapsihologija** označava pseudonauku koja se bavi naučno neobjašnjivim pojavama i obuhvata područje izvan medicinsko-psihološke stvarnosti koje nije naučno dokazivo;
- ee) **Alternativna medicina** označava one komplementarne i alternativne metode i postupke dijagnostike, liječenja i rehabilitacije koje su na odgovarajući način regulisane primjenjivim propisima iz područja zdravstvene zaštite;
- ff) **Nadriljekarstvo** označava bavljenje liječenjem ili bilo kojom drugom zdravstvenom djelatnošću bez posjedovanja propisane stručne spreme;
- gg) **Prozelitizam** označava nastojanje da se direktno pridobivaju ili pozivaju gledaoci/slušaoци da pristupe nekoj crkvi ili vjerskoj zajednici;
- hh) **Pornografski sadržaj** označava sadržaj s detaljnim prikazima seksualnih aktivnosti čija je primarna namjera podizanje seksualnog uzbuđenja ili stimulacija publike eksplicitnim prikazivanjem scena seksa, uključujući penetraciju, te scena spolnih organa tokom seksualnog odnosa.

Član 3. **(Upotreba izraza)**

Riječi koje su radi preglednosti u ovom kodeksu navedene u jednom rodu, bez diskriminacije se odnose i na muški i na ženski rod.

DIO DRUGI – OPĆI PROGRAMSKI PRINCIPI

Član 4. (Osnovni principi)

- (1) U programskim sadržajima se poštuju ljudsko dostojanstvo i osnovna prava drugih, te se ohrabruje slobodno oblikovanje mišljenja.
- (2) Pružalac medijske usluge u svojim sadržajima osigurava poštivanje etničkih, kulturnih i vjerskih razlika u Bosni i Hercegovini.
- (3) Pružalac medijske usluge u svojim sadržajima osigurava poštivanje rodne ravnopravnosti.
- (4) Pružalac medijske usluge ne smije pružati sadržaje u kojima se ponižava, zastrašuje ili promovira predrasude i netolerancija na osnovu spola, rase, etničke pripadnosti, nacionalnosti, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, poteškoća u razvoju, dobi, seksualne orijentacije, rodnog identiteta i spolnih karakteristika, društvenog porijekla, kao i svaki drugi sadržaj koji ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, njegovih prava i sloboda.
- (5) Pružalac medijske usluge slobodan je u kreiranju i uređivanju svojih sadržaja, uz poštivanje profesionalnih i općeprihvaćenih vrijednosnih i etičkih standarda.
- (6) Pružalac medijske usluge osigurava da se općeprihvaćeni standardi pristojnosti primjenjuju u audiovizuelnim i radijskim programima.
- (7) Programski sadržaj ne smije ni na koji način zloupotrebjavati i/ili manipulirati sujevjerjem, strahovima ili lakovjernošću pojedinaca ili javnosti, niti poticati na potencijalno štetna ponašanja.
- (8) Pružalac medijske usluge odgovoran je za sve sadržaje bez obzira na njihov izvor, kao i za profesionalne aktivnosti koje poduzimaju njegovi zaposleni. Ovi sadržaji obuhvataju vlastiti, kupljeni/nabavljeni, reemitovani i razmijenjeni program, najave programa, SMS i druge poruke publike, kao i komercijalne komunikacije.
- (9) Pružalac medijske usluge je dužan posvetiti posebnu pažnju tretmanu ranjivih lica koja se pojavljuju u njegovim sadržajima.
- (10) Programski sadržaji ne smiju prenositi jasan i neposredan rizik od uzrokovanja negativnih posljedica koje uključuju, ali se ne ograničavaju na smrt, povrede, štetu nanesenu imovini ili drugu vrstu nasilja ili ometanje policijskih aktivnosti i medicinskih usluga ili aktivnosti drugih službi za održavanje javnog reda i sigurnosti.

Član 5. (Govor mržnje)

- (1) Programski sadržaji ne smiju širiti, opravdavati, poticati i/ili stvarati jasan i neposredan rizik od poticanja mržnje, nasilja ili diskriminacije na osnovu spola, rase, etničke pripadnosti, nacionalnosti, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, poteškoća u razvoju, dobi, seksualne orijentacije, rodnog identiteta i spolnih karakteristika, društvenog porijekla ili na osnovu bilo koje druge okolnosti koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje, na ravnopravnoj osnovi, njegovih prava i sloboda.

- (2) Programski sadržaji ne smiju stvarati jasan i neposredan rizik od poticanja mržnje, nasilja ili diskriminacije protiv lica ili grupe po osnovama iz stava (1) ovog člana ili koji publika može protumačiti kao poticanje na mržnju, nasilje, nered i nemire ili koji bi mogao izazvati ili poticati krivična djela.
- (3) Izuzetak od st. (1) i (2) ovog člana su programski sadržaji koji su dio naučnog, autorskog ili dokumentarnog rada i/ili predstavljaju dio objektivnog novinarskog izvještavanja i objavljene su bez namjere da se potiču radnje navedene u st. (1) i (2) ovog člana, odnosno s namjerom da se kritički ukaže na takve radnje.

Član 6. (Poticanje na terorizam)

Programski sadržaji ne smiju, direktno ili indirektno, veličati, opravdavati ili poticati na počinjenje krivičnog djela terorizma.

Član 7. (Tačnost, pravičnost i nepristrasnost)

- (1) Pružalac medijske usluge je dužan osigurati tačnost i istinitost iznesenih informacija u svim programima, a posebno u informativno-političkim programima i programima o tekućim događajima. Sve uočene greške moraju blagovremeno biti ispravljene.
- (2) Zabranjen je bilo kakav sadržaj za kojeg se zna ili se može utvrditi da je lažan ili zavaravajući na osnovu zdravog razuma ili rutinskom provjerom ili za kojeg postoji opravdana pretpostavka da je lažan ili zavaravajući. Ako se za audiovizuelni i radijski program naknadno ispostavi da je lažan ili zavaravajući, objavit će se ispravka u najkraćem roku.
- (3) Programski sadržaji, a naročito informativno-politički programi i programi o tekućim događajima, moraju biti pravični, nepristrasni i izbalansirani. Pravičnost, nepristrasnost i izbalansiranost postižu se objavljivanjem svih suprotstavljenih stavova, bilo u istom programu ili u nizu drugih programa koji predstavljaju cjelinu u obradi određene tematike.
- (4) Programskim sadržajima se ne smiju tendenciozno promovisati interesi jednog političkog subjekta ili bilo koje grupe ili pojedinca, niti se smije dozvoliti da prevlada jedno mišljenje ili stanovište kada je riječ o kontroverznim političkim, privrednim i drugim temama od javnog interesa.
- (5) Voditelji i reporteri, autori programa, moderatori u informativno-političkim programima i programima o tekućim događajima, te debatnim programima i diskusijama mogu izraziti lična mišljenja i stanovišta u vezi s kontroverznim političkim, privrednim i drugim temama od javnog interesa. Ova lica, međutim, ne smiju koristiti prednost stalnog pojavljivanja u programima da bi promovisala vlastite stavove i mišljenja na način na koji bi se mogla narušiti neophodna nepristrasnost i izbalansiranost. Lični stavovi i mišljenja ovih lica moraju biti jasno naznačeni, kako bi ih publika mogla jasno prepoznati kao takve.
- (6) Spiker i/ili voditelj programa vijesti prenosi informacije na nepristrasan način, bez iznošenja ličnih stavova, bilo verbalnom ili neverbalnom komunikacijom.

- (7) U informativno-političkim programima i programima o tekućim događajima, mišljenja i komentari moraju biti odvojeni od činjeničnog izvještavanja, a njihov izvor ili autor prepoznatljivi.
- (8) U programskim sadržajima se osigurava pravičan tretman pojedinaca i organizacija.
- (9) Kada se u programskim sadržajima iznose navodi o nekompetentnosti pojedinaca ili organizacija ili ako sadrže negativne konotacije na račun bilo kojeg pojedinca ili organizacije, odnosno njihovih postupaka, onima čije se ime spominje se mora pružiti prilika da učestvuju u datom programu ili da komentarišu navode. Ukoliko ti pojedinci ili organizacije odbiju učešće u programu ili davanje izjave, zvaničnim službenim zabilješkama se dokumentuje svaki kontakt ili pokušaj kontakta s njima, a iste se arhiviraju na period od šest sedmica od dana emitovanja programa na koji se odnose. Ova obaveza se ne odnosi na emitovanje informacija koje usljed hitnosti i/ili javnog interesa ne trpe odlaganje, kada će se s tim pojedincima ili organizacijama stupiti u kontakt čim to okolnosti budu dozvoljavale.
- (10) Pri objavljivanju rezultata anketa, istraživanja javnog mnijenja i sl, pružalac medijske usluge objavljuje i sljedeće informacije:
 - a) naziv institucije ili ime lica koje je naručilo istraživanje;
 - b) naziv institucije koja je provela istraživanje;
 - c) ispitni uzorak;
 - d) period u kojem je provedeno istraživanje.

Član 8. **(Pravo na odgovor)**

- (1) Svako fizičko ili pravno lice ima pravo da podnese zahtjev za objavu odgovora na informaciju objavljenu u programskom sadržaju za koju smatra da su bila povrijeđena njegova prava ili interesi.
- (2) Odgovor se dostavlja pružaocu medijske usluge u pisanoj formi putem pošte, telefaksa ili elektronske pošte u roku od 15 dana od objave informacije. Odgovor treba biti naslovljen na pružaoca medijske usluge koji je emitovao predmetni programski sadržaj, imati u naslovu referencu na zahtjev za objavu odgovora/ispravke, te biti obrazložen i potpisan od strane fizičkog ili pravnog lica na koje se odnosi objavljena informacija. U slučaju da dostavljeni odgovor ne sadrži sve potrebne elemente propisane ovim stavom, pružalac medijske usluge upućuje podnosioca odgovora na mogućnost dopune potrebnih informacija.
- (3) Odgovor mora biti ograničen na ispravljanje pogrešnih, netačnih ili nepotpunih informacija, odnosno navoda iz objavljenog programskog sadržaja.
- (4) Odgovor ili dio odgovora koji se odnosi na ispravljanje pogrešnih, netačnih ili nepotpunih informacija se objavljuje u prvom narednom izdanju programskog sadržaja u kojem je objavljena informacija na koju se daje odgovor. Ukoliko to nije moguće, odgovor se objavljuje u vremenski najbližem i tematski najsvrodnijem programskom sadržaju.
- (5) Objava odgovora ne smije biti popraćena protivodgovorom ili dodatnim komentarom, pogotovo ako je riječ o informativno-političkim programima. Ovo ograničenje se ne

odnosi na pripremu i objavljivanje dodatnih informacija u vezi s temom na koju se odgovor odnosi, s tim da te informacije ne smiju ugroziti samu svrhu odgovora.

- (6) Osim u slučaju neispunjavanja uslova iz st. (2), (3) i (4) ovog člana, objava odgovora se može odbiti i u sljedećim slučajevima:
- a) ukoliko odgovor predstavlja ili je u vezi s protivpravnom radnjom;
 - b) ukoliko odgovor otvara mogućnost pokretanja građanske parnice protiv onog kome je podnesen zahtjev za odgovor;
 - c) ukoliko bi objava odgovora predstavljala kršenje odredbi ovog kodeksa.
 - d) ukoliko je pružalac medijske usluge do dana podnošenja zahtjeva za objavu odgovora već sam objavio ispravku iste informacije;
 - e) ukoliko prvobitna objava već sadrži izjavu podnosioca zahtjeva čiji je sadržaj jednak sadržaju zahtjeva za objavu odgovora.
- (7) U slučaju odbijanja objave odgovora, pružalac medijske usluge je dužan, u pisanom obliku, obavijestiti podnosioca zahtjeva o razlozima takve odluke.

Član 9.

(Nasilje i druga štetna ponašanja)

- (1) Prikazivanje scena nasilja i posljedica nasilja, nasilnog ponašanja, te zvučni ili vizuelni opisi nasilja moraju biti opravdani kontekstom i neće se pretjerano naglašavati u programskim sadržajima.
- (2) U programskim sadržajima se ne smije, uzimajući u obzir kontekst, poticati, ohrabrivati ili veličati nasilje, antisocijalno ponašanje, te ponašanje koje je štetno za zdravlje ili sigurnost ljudi.
- (3) Prilikom prikazivanja rekonstrukcije krivičnih djela, nasilja i drugog štetnog ponašanja, pružalac medijske usluge je dužan osigurati vizuelno upozorenje da je riječ o rekonstrukciji tokom cijelog trajanja takvog sadržaja.
- (4) Zloupotreba alkohola i opojnih droga ne smije ni na koji način biti predstavljena kao prihvatljivo ponašanje, niti će se ohrabrivati ili opravdavati u programskim sadržajima.

Član 10.

(Upozorenja za publiku)

Pružalac medijske usluge dužan je odgovarajućim upozorenjem najaviti programske sadržaje, uključujući i priloge u informativno-političkim programima i programima o tekućim događajima, koji mogu uznemiriti publiku (npr. scene nasilja, posljedica nasilja ili prirodnih katastrofa, snimci žrtava nesreće, prizora nakon nesreće i sl.)

Član 11.

(Reality programi i pseudoreality programi)

Reality programi i pseudoreality programi mogu biti emitovani samo u periodu između 24:00 i 06:00 sati. Ovo ograničenje se ne primjenjuje na sadržaje koji se prikazuju uz tehničku zaštitu, kao ni na audiovizuelne medijske usluge na zahtjev.

Član 12.
(Prozelitizam)

Programski sadržaji ne smiju vršiti uticaj na publiku da pristupi određenoj crkvi ili vjerskoj zajednici ili da promijeni svoju vjeru.

Član 13.
(Paranormalne i parapsihološke pojave)

- (1) Svi programski sadržaji koji se bave paranormalnim i parapsihološkim pojavama trebaju biti posebno izbalansirani u smislu upoređivanja naučnih i vannaučnih postavki vezanih za ove fenomene.
- (2) Svi programski sadržaji koji se bave promocijom paranormalnih i parapsiholoških pojava, naročito oni u kojima se daju individualni savjeti publici, mogu biti emitovani samo u periodu između 24:00 i 06:00 sati. Ova ograničenja se ne primjenjuju na sadržaje koji se prikazuju uz tehničku zaštitu, kao ni na audiovizuelne medijske usluge na zahtjev.

Član 14.
(Alternativna medicina)

Svi programski sadržaji koji se bave alternativnom medicinom trebaju sadržavati jasne i nedvosmislene naznake da je riječ o načinima liječenja koji nisu zasnovani na važećoj medicinskoj doktrini, te ne smiju takve načine liječenja propagirati kao jedine ili najbolje. U ovim programskim sadržajima je poželjno osigurati mišljenje ili učešće ovlaštenog stručnjaka iz područja medicine.

Član 15.
(Nadriljekarstvo)

Zabranjeno je pružati programske sadržaje koji se bave nadriljekarstvom, osim ukoliko se ne ukazuje na njihove štetne posljedice.

Član 16.
(Izvještavanje o sudskim procesima)

- (1) Pružalac medijske usluge dužan je objektivno i tačno izvještavati o sudskim procesima. Ovo izvještavanje podrazumijeva i objavljivanje informacija o sudskim i tužilačkim odlukama, uključujući oslobađajuće presude, odluke o neprovođenju istrage i obustave istrage.
- (2) Pružalac medijske usluge dužan je poštivati pretpostavku nevinosti do donošenja pravosnažne sudske odluke.
- (3) Pružalac medijske usluge dužan je, u toku trajanja sudskog postupka, poštivati pravo na privatnost svih lica uključenih u taj postupak u bilo kojem svojstvu. Posebna zaštita se pruža maloljetnim licima i drugim ranjivim licima, kao i žrtvama, svjedocima i porodicama žrtava, svjedoka, osumnjičenih, optuženih i osuđenih lica.
- (4) U slučajevima u kojima su primjenjive zakonske zabrane ili ograničenja otkrivanja identiteta svjedoka, pružalac medijske usluge dužan je naročito obratiti pažnju da ne objavljuje informacije koje bi mogle otkriti ili uputiti na trag koji bi mogao dovesti do

identifikacije svjedoka. Također je dužan obratiti posebnu pažnju pri objavljivanju informacija koje bi, u kombinaciji s informacijama objavljenim drugdje, mogle dovesti do otkrivanja identiteta svjedoka.

- (5) Identitet žrtava seksualnih napada ne otkriva se direktno, niti indirektno objavljivanjem materijala koji bi mogli dovesti do otkrivanja identiteta takvih žrtava, osim ukoliko žrtve same ne pristanu ili u slučaju prethodno pribavljenog odobrenja nadležnog organa.

Član 17.

(Učešće publike u audiovizuelnim i radijskim programima)

- (1) Programski sadržaji u kojima publika ima mogućnost učešća putem pozivanja, slanja poruka, te korištenjem drugih načina komunikacije, moraju sadržavati jasne informacije i uslove za učešće u njima.
- (2) Ukoliko se učešće publike u programskim sadržajima ostvaruje putem usluge dodatne vrijednosti, gledaocu/slušaoцу koji učestvuje u programu, uključujući gledaoce/slušaoce na čekanju, naplaćuje se cijena po pozivu, a ne po vremenu trajanja poziva.
- (3) Broj putem kojeg se ostvaruje učešće publike i cijena usluge, uključujući cijenu PDV-a i druge podatke vezane za pozivanje, mora biti jasno istaknut na ekranu na način da veličina istaknute cijene usluge, uključujući cijenu PDV-a i druge podatke vezane za pozivanje, nije manja od 2/3 veličine istaknutog broja.
- (4) Ukoliko programski sadržaji ne podrazumijevaju direktno uključivanje gledalaca/slušalaca, nego druge oblike učešća putem pozivanja istaknutog broja na ekranu, naplaćuje se cijena po pozivu, a ne po vremenu trajanja poziva.
- (5) Na početku programskog sadržaja u kojima se publici pruža mogućnost ostvarivanja novčanih dobitaka, nagrada ili usluga kroz takmičenja, objavljuju se nedvosmislena pravila o sadržaju, te novčanim dobitcima, robima, pravima ili uslugama koje se mogu ostvariti.
- (6) U programskim sadržajima nije dozvoljeno manipulirati rezultatima, niti će se publika obmanjivati netačnostima, dvosmislenostima, pretjerivanjima, nereálnim produžavanjem ili odgađanjem pružanja odgovora, niti će se na bilo koji drugi način prikrivati prava priroda ovih programskih sadržaja.
- (7) Nagradna pitanja ili zadaci u ovakvim programskim sadržajima ne trebaju biti takvi da je nemoguće ili krajnje nereálno očekivati da ciljana publika na njih može odgovoriti.
- (8) U programskim sadržajima koji uključuju glasanje publike, učešće u anketama i sl, svaki put kod objave rezultata objavljuje se i ukupan broj pristiglih glasova.

Član 18.

(Zaštita privatnosti)

- (1) Svako narušavanje privatnosti mora biti opravdano dokazivim javnim interesom, a naročito kada je riječ o maloljetnicima i licima koja ne obavljaju javne funkcije i inače nisu eksponirana u javnosti. Objavljivanje činjenica iz privatnog života pojedinca, bez njegovog znanja i saglasnosti moguće je samo u slučaju javnog interesa.

- (2) Informacije kojima se otkriva lokacija privatnog posjeda lica ili njegove porodice ne smiju biti objavljene bez dozvole tog lica ili njegove porodice, izuzev u slučaju javnog interesa.
- (3) Kod prikazivanja scena nasilja, posljedica nasilja ili prirodnih katastrofa, treba napraviti ravnotežu između informisanja javnosti i pokazivanja saosjećanja koje predstavlja rizik od senzacionalizma te može izazvati bol ili mogućnost neopravdanog narušavanja privatnosti.
- (4) Ukoliko se u informativnim sadržajima izvještava o nesrećama ili porodičnim tragedijama, poštuje se pravo na privatnost žrtava i drugih lica koja su pogođena tim događajima. Ovo se odnosi na sadržaje u kojima se direktno izvještava o događaju, kao i sadržaje u kojima se ovaj događaj naknadno spominje.
- (5) Osobe u stanju boli ili šoka ne smiju biti izložene pritisku da daju intervjuue ili učestvuju u programskim sadržajima.
- (6) Identitet i lični podaci maloljetnika, te pojedinosti iz privatnog života i porodičnih odnosa ne objavljuju se u slučajevima u kojima bi objavljivanje ovih informacija dovelo do ugrožavanja dobrobiti i dostojanstva maloljetnika.
- (7) Snimci telefonskih razgovora pružaoca medijske usluge sa pojedincima se u programskim sadržajima objavljuju uz prethodno odobrenje sagovornika, koji treba biti upoznat s razlozima poziva i obaviješten da se razgovor snima, izuzev u slučaju javnog interesa.
- (8) Za prikazivanje snimaka slučajnih prolaznika, odnosno anonimnih lica, a iz kojih se jasno vidi da su slučajno snimljeni, nije potrebna saglasnost tih lica.
- (9) Ukoliko se na javnim mjestima snimaju i kontaktiraju slučajni prolaznici u uličnim anketama, "skrivenim kamerama" i slično, prikazuju se snimci samo onih lica koja su dala svoju saglasnost.

Član 19.

(Označavanje repriza, snimaka i arhivskog materijala)

- (1) Reprize programa i snimke sportskih prenosa označavaju se kao takve tokom cjelokupnog trajanja.
- (2) Reprize koje u sebi sadrže elemente interakcije s gledaocima/slušaoциma (reality show i druga takmičenja s pozivom na glasanje, interaktivni kvizovi, rasprava o političkim i/ili društvenim temama i sl.) označavaju se kao takve tokom cjelokupnog trajanja.
- (3) Arhivski materijali označavaju se kao takvi tokom cjelokupnog trajanja, izuzev u slučajevima kada se koriste arhivski materijali u svrhu ilustrativnih prikaza.
- (4) Reprize, snimke i arhivski materijal u radijskim programima označavaju se na početku, nakon svakog reklamnog bloka, te na kraju programa na odgovarajući način.

DIO TREĆI – ZAŠTITA MALOLJETNIKA

Član 20.

(Programski sadržaji namijenjeni maloljetnicima)

- (1) Konzumacija duhana i duhanskih proizvoda, uključujući i elektronske cigarete i spremnike za ponovno punjenje, alkohola i opojnih droga ne smije biti prikazivana u programskim sadržajima prvenstveno namijenjenim maloljetnicima, osim ukoliko se takvim programskim sadržajima ne ukazuje na njihovu štetnost.
- (2) Svi oblici nasilja ili opasnog ponašanja koje bi maloljetnici lako mogli oponašati ne smiju biti prikazivani u programskim sadržajima prvenstveno namijenjenim maloljetnicima, osim ukoliko se takvim programskim sadržajima ne ukazuje na njihovu štetnost.

Član 21.

(Učešće maloljetnika u programskim sadržajima)

- (1) Zabranjena je svaka zloupotreba maloljetnika u programskim sadržajima.
- (2) Bilo kakvo učešće maloljetnika u programskim sadržajima uslovljeno je davanjem prethodne saglasnosti roditelja, staratelja ili drugih lica zakonski odgovornih za maloljetnika. Ova odredba se ne odnosi na slučajeve kada maloljetnici isključivo predstavljaju publiku koja ne učestvuje direktno u programskom sadržaju, na snimljene materijale koji služe za ilustraciju, a pri tome ne ugrožavaju dostojanstvo maloljetnika, kao što su npr. kolektivni snimci početka školske godine, snimci maloljetnika kao slučajnih prolaznika i slično.
- (3) Nagrade koje se dodjeljuju maloljetnicima odgovaraju njihovom uzrastu.
- (4) Direktno učešće maloljetnika u programskim sadržajima ne smije im ni na koji način prouzrokovati uznemirenost ili strah, niti narušiti njihov fizički, psihički i emotivni razvoj, dobrobit i dostojanstvo, nezavisno od toga da li je sam maloljetnik ili njegov roditelj ili staratelj ili drugo zakonski odgovorno lice, dalo saglasnost.
- (5) Pružalac medijske usluge ne smije od maloljetnika tražiti mišljenje vezano za privatna porodična pitanja, niti o temama koje mogu biti van domena njihovog rasuđivanja.
- (6) Zabranjeno je korištenje maloljetnika u političke svrhe.

Član 22.

(Izveštavanje o krivičnim djelima/postupcima u koja su umiješani maloljetnici)

- (1) Ne smiju se objavljivati ime i drugi podaci koji otkrivaju identitet maloljetnika umiješanih u krivična djela/postupke, u svim fazama postupka. U slučajevima u kojima su primjenjive zakonske zabrane ili ograničenja otkrivanja identiteta maloljetnika, pružalac medijske usluge dužan je naročito obratiti pažnju da ne objavljuje informacije koje bi mogle otkriti ili uputiti na trag koji bi mogao dovesti do identifikacije maloljetnika koji bi mogli biti uključeni kao žrtve, svjedoci, osumnjičeni ili na drugi način umiješani u istragu ili sudski postupak u vezi s krivičnim djelom. Također, pružalac medijske usluge dužan je posvetiti posebnu pažnju pri objavljivanju informacija koje bi, u kombinaciji s informacijama objavljenim drugdje, mogle dovesti do otkrivanja identiteta maloljetnika.

- (2) Zabranjeno je objavljivati informacije o toku krivičnog postupka protiv maloljetnika, kao i o odluci donesenoj u tom postupku.
- (3) Pravosnažna sudska odluka u postupku protiv maloljetnika ili mlađeg punoljetnika se može objaviti, ali bez navođenja njegovih ličnih podataka ili podataka na osnovu kojih se može utvrditi njegov identitet. Naprijed navedeno primjenjuje se i ukoliko je riječ o krivičnim djelima učinjenim na štetu maloljetnika, kao i u slučajevima kada su maloljetnici svjedoci.
- (4) Pri objavljivanju informacija u vezi s krivičnim djelima/postupcima, pružalac medijske usluge dužan je obratiti posebnu pažnju na ranjivi položaj maloljetnog lica koje je uključeno u slučaj kao žrtva ili svjedok. Ovo se naročito odnosi na objavljivanje imena, adrese stanovanja, fotografije ili videozapisa dotičnog lica, škole koju pohađa ili radnog mjesta.
- (5) Posebna pažnja se posvećuje zaštiti identiteta maloljetnikâ na bilo koji način umiješanih u seksualno nasilje. U svim takvim slučajevima, informacije o identitetu se mogu objavljivati samo po prethodno pribavljenom odobrenju nadležnog organa.

Član 23.

(Obaveza zaštite maloljetnika i kategorizacije programskih sadržaja)

- (1) Pružalac medijske usluge dužan je osigurati zaštitu maloljetnika od potencijalno neprimjerenih i štetnih programskih sadržaja.
- (2) Pružalac medijske usluge je odgovoran za kategorizaciju svih programskih sadržaja koje pruža.
- (3) Pružalac medijske usluge, pri kategorizaciji sadržaja, treba obratiti pažnju na moguće etičke i druge društvene posljedice prikazivanja tih programskih sadržaja, pri čemu posebno treba uzeti u obzir sljedeće:
 - a) da li su nasilje, posljedice nasilja ili ponašanje, koje se može lako imitirati i koje može biti štetno za zdravlje i sigurnost ljudi, pozitivno vrednovani, odnosno prikazani kao društveno prihvatljivi ili sugerisani kao način rješavanja konflikata/problema;
 - b) da li su maloljetnici prikazani kao objekti/žrtve nasilja;
 - c) stepen realističnosti prikaza scena nasilja, posljedica nasilja ili ponašanja koje se može lako imitirati i koje može biti štetno za zdravlje i sigurnost ljudi;
 - d) učestalost, slikovitost i detaljan prikaz scena nasilja, seksualnih aktivnosti, neprimjerenog jezika, sugestivnih oblika ponašanja koje se može lako imitirati i koje može biti štetno za zdravlje i sigurnost ljudi;
 - e) da li je riječ o prikazu ponašanja uvredljivog za ljudsko dostojanstvo;
 - f) učestalost i intenzitet i trajanje krupnih kadrova i/ili detaljnih verbalnih, grafičkih i/ili tekstualnih opisa brutalnosti i vulgarnosti;
 - g) prateće estetske efekte (muzika, maske, šminka, itd.) koji mogu djelovati uznemiravajuće ili stvarati strah kod publike;
 - h) kontekst i/ili programski žanr u kojem se sadržaji prikazuju.

Član 24.

(Programski sadržaji koji bi mogli ozbiljno narušiti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika)

- (1) Zabranjeno je televizijsko i radijsko emitovanje programskih sadržaja koji bi mogli ozbiljno narušiti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika i koji uključuju, ali se ne ograničavaju na prikazivanje brutalnog i ekstremnog nasilja koje nije opravdano kontekstom, pornografske sadržaje sa elementima nasilja ili ekstremnih seksualnih fetiša i sl.
- (2) Programski sadržaji iz stava (1) ovog člana se mogu prikazivati u audiovizuelnim medijskim uslugama na zahtjev ukoliko postoji tehnička zaštita i ukoliko su izdvojeni od ostalih programskih sadržaja u posebnom dijelu kataloga.

Član 25.

(Programski sadržaji koji bi mogli ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika)

- (1) Pružalac medijske usluge dužan je primjenom efikasnih mjera tehničke zaštite ili odgovarajućim rasporedom i označavanjem programskih sadržaja osigurati zaštitu maloljetnika od programskih sadržaja koji bi mogli ugroziti njihov fizički, psihički ili moralni razvoj. Ovi programski sadržaji uključuju, ali se ne ograničavaju na scene grubog nasilja, seksa, vulgarne izraze i prizore ili scene zloupotrebe alkohola i opojnih droga. Ova obaveza se ne odnosi na informativno-političke programe i programe o tekućim događajima, na koje se primjenjuje član 10. ovog kodeksa.
- (2) Zabranjeno je prikazivanje pornografskog sadržaja bez tehničke zaštite. Pored toga, u audiovizuelnim medijskim uslugama na zahtjev, pornografski sadržaj mora biti izdvojen od ostalih programskih sadržaja kao poseban dio kataloga.
- (3) Lični podaci maloljetnika koje su pružaoci medijskih usluga prikupili ili na drugi način dobili primjenom tehničkih mjera zaštite, ne smiju se obrađivati u komercijalne svrhe, kao što su izravni marketing, izrada profila i ciljano bihevioralno oglašavanje.

Član 26.

(Raspored i označavanje programskih sadržaja u svrhu zaštite maloljetnika)

- (1) Programski sadržaji koji bi mogli ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika, a koji se prikazuju bez tehničke zaštite, moraju biti označeni odgovarajućom grafičkom oznakom koja će biti jasno istaknuta na ekranu tokom cijelog njihovog trajanja.
- (2) Grafičke oznake se odnose na sljedeće kategorije programskih sadržaja i primjenjuju se kako slijedi:
 - a) Kategorija 12+: programski sadržaji koji nisu namijenjeni maloljetnicima ispod 12 godina mogu se prikazivati bez vremenskog ograničenja, uključujući, ali ne ograničavajući se na:
 - 1) programske sadržaje u kojima se povremeno prikazuju scene nasilja i posljedice tog nasilja, bez prikazivanja detaljnih scena istog, a koje imaju jako uredničko/umjetničko opravdanje;

- 2) programske sadržaje u kojima se prikazuje prirodna nagost bez seksualnog konteksta, te scene seksualne aktivnosti koje su kratke i prikazane na diskretan način;
 - 3) programske sadržaje u kojima su povremeno zastupljene blage psovke koje su opravdane kontekstom.
- b) Kategorija 16+: programski sadržaji koji nisu namijenjeni maloljetnicima ispod 16 godina prikazuju se između 22:00 i 06:00 sati, uključujući, ali ne ograničavajući se na:
- 1) programske sadržaje u kojima se povremeno prikazuju scene umjerenog nasilja i posljedice tog nasilja, uključujući i detaljno prikazivanje povreda, ozbiljnih rana i krvi, posebno ukoliko je takvo nasilje predstavljeno kao prihvatljivo i ukoliko se može lako imitirati;
 - 2) programske sadržaje u kojima se prikazuju nagost i seksualnost, bez eksplicitnog prikazivanja spolnih organa i seksualnog odnosa, a koji su opravdani kontekstom i čija primarna namjena nije podizanje seksualnog uzbuđenja ili stimulacija publike;
 - 3) umjerenu upotrebu neprimjerenog jezika sa šalama i izrazima čija je namjera provociranje i uznemiravanje, te umjereno korištenje vulgarnih izraza i psovki.
- c) Kategorija 18+: programski sadržaji koji nisu namijenjeni maloljetnicima ispod 18 godina prikazuju se između 24:00 i 06:00 sati, uključujući, ali ne ograničavajući se na:
- 1) prikaze teškog nasilja i teških i zastrašujućih posljedica nasilja i eksplicitan prikaz scena seksualnog nasilja;
 - 2) detaljne prikaze seksualnih aktivnosti u sadržajima čija primarna namjera nije podizanje seksualnog uzbuđenja ili stimulacija publike;
 - 3) programske sadržaje čija je primarna namjera podizanje seksualnog uzbuđenja ili stimulacija publike, a koji prikazuju nagost u zavodljivim, provokativnim seksualnim položajima bez eksplicitnog prikazivanja spolnih organa tokom seksualnog odnosa;
 - 4) programske sadržaje u kojima se često upotrebljavaju najgrublje psovke i vulgarni izrazi.
- (3) Programski sadržaji koji ne sadrže elemente koji bi mogli ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika mogu se prikazivati bez vremenskog ograničenja i ne označavaju se grafičkim oznakama.
 - (4) Neposredno prije početka programskog sadržaja iz stava (2) ovog člana, emituje se odgovarajuća grafička oznaka, kao i tekstualno i zvučno upozorenje sljedećeg sadržaja: "Program koji slijedi nije primjeren za osobe mlađe od 12 (16, 18) godina".
 - (5) Najava programskih sadržaja iz stava (2) ovog člana ne uključuje opise i scene za koje je vjerovatno da bi mogli ugroziti fizički, psihički ili moralni razvoj maloljetnika.
 - (6) U audiovizuelnim medijskim uslugama na zahtjev, programski sadržaji iz stava (2) ovog člana označavaju se odgovarajućom grafičkom oznakom u katalogu ponuđenih programskih sadržaja. Dodatno, programski sadržaji koji spadaju u kategoriju 18+,

ukoliko se prikazuju bez tehničke zaštite, mogu biti dostupni samo između 24:00 i 06:00 sati.

- (7) Ovaj član se odnosi i na radijske programe, s tim što se označavanje programskih sadržaja u skladu s navedenom kategorizacijom vrši pomoću odgovarajućeg zvučnog upozorenja na početku i nakon svake pauze u takvom sadržaju.

Član 27.
(Samoregulacija)

U cilju provođenja obaveza propisanih čl. 23. do 26. ovog kodeksa, pružaoci medijskih usluga se potiču da uspostave mehanizme samoregulacije.

DIO ČETVRTI – PRIMJENA I SANKCIJE

Član 28.
(Primjena)

Na medijske usluge na zahtjev se ne primjenjuju odredbe čl. 7, 8. i 11, člana 13. stav (2) i čl. 17. i 19. ovog kodeksa.

Član 29.
(Sankcije)

Svako nepoštivanje ili kršenje odredbi ovog kodeksa rezultira izricanjem odgovarajućih sankcija, u skladu sa Zakonom o komunikacijama i propisom donesenim na osnovu tog zakona.

DIO PETI – ZAVRŠNE ODREDBE

Član 30.
(Poštivanje ostalih propisa)

Pridržavanje odredaba ovog kodeksa ne isključuje obavezu pružaoca medijske usluge da se pridržava drugih relevantnih zakona i propisa.

Član 31.
(Prestanak važenja propisa)

- (1) Danom stupanja na snagu ovog kodeksa prestaje da važi Kodeks o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija ("Službeni glasnik BiH", br. 03/16 i 34/21).
- (2) Svi slučajevi, odnosno postupci koji do dana stupanja na snagu ovog kodeksa nisu pravosnažno okončani, završit će se po odredbama Kodeksa o audiovizuelnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka.

Član 32.
(Stupanje na snagu)

Ovaj kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku BiH”.

Predsjedavajući Vijeća Agencije

Nino Ćorić

U Sarajevu, 22.05.2023. godine
Broj: 05-02-2-1017-1/23